

Predkongresna aktivnost ZK v naši delovni organizaciji

Bližnji kongresi — VIII. kongres ZKS in XI. kongres ZKJ — bodo pomenili akcijo za poglobljanje že začelih procesov, kar pomeni konkretizacijo in nadaljnje oživljanje vsebine ustavne preobrazbe v vseh sredinah našega življenja.

Komunisti smo v tem trenutku pred odgovorno idejno in ustvarjalno pomembno nalogo, ki bo zahtevala od vseh komunistov velik delovni napor pri obravnavanju obsežnih gradiv za oba kongresa.

Predlog resolucije VIII. kongresa ZKS obravnava in nakazuje bistvene razrešitve in celovitost naše družbenopolitične in samoupravne ureditve sistema samoupravljanja, ko gre za uveljavljanje vloge, položaja in odgovornosti delavca in utrjevanje TOZD.

Nakazane so tudi temeljne družbeno samoupravne, politične, gospodarsko ekonomske in socialne usmeritve za dinamičen in stabilnejši razvoj na vseh ravneh ob vključitvi najširše baze delovnih ljudi in občanov.

Poudarjena je vloga komunistov, ki morajo biti v središču vsakodnevnega delovanja in boja za poglobljanje socialistične samoupravne demokracije, obenem pa morajo zavračati vsakršno neformalno povezovanje in delovanje v oblikah in skupinah, ki zmanjšuje in preprečuje samoupravno in demokratično pot odločanja.

Vodilno idejno vlogo ZK, OOKZ, in vodstev ZK bo možno uveljaviti le tedaj, če bomo znali spremeniti svoje metode dela ter jih prilagoditi pogo-

Pogled na Karavanke iz Gorij

jem in zahtevam sedanje samoupravne in politične prakse.

Skladno s temi izhodišči delajo naše osnovne organizacije po programu predkongresne aktivnosti, katerega bistvene značilnosti so:

— obravnava gradiv za kongrese na OOKZ skupno z lastnimi akcijskimi programi dela;

— OOKZ organizirajo razprave s predstavniki DPO, samoupravnimi organi in vodstvi v TOZD;

— pričeti s študijo E. Kardelja »SMERI RAZVOJA POLITIČNEGA SISTEMA IN SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA«.

Komunisti se zavedamo odgovornosti in nalog, ki nas čakajo. Prispevek naj zaključim z mislijo tov. Dolanca »VEČJE ENOTNOSTI KOT ZDAJ NI BILO NIKOLI, ZATO LAHKO Z OPTIMIZMOM ZREMO V PRIHODNOST«.

Melink Gvido; dipl. ing.

Proizvodnja v februarju

Osnovni proizvodni plan je bil dosežen količinsko 89,8 %, vrednostno pa 87,8 %, kar pomeni, da so bili rezultati proizvodnje slabši od januarjskih. Najbolj uspešni so bili TOZD Vijakarna, TOZD Verigarna in TOZD Industrijska oprema. Po posameznih TOZD je bilo doseganje naslednje:

TOZD	količ. izpol.	vredn. % izpol.
Vijakarna	107	91
Verigarna	103	100
Sidrne verige	82	74
Kovačnica	89	81
Orodjarna		98
Vzdrževanje		95
Ind. oprema		108
SKUPAJ	90	88

Na slabo izpolnitev planskih obveznosti v nekaterih TOZD je vplivalo predvsem pomanjkanje materiala za nekatere vrste izdelkov, pa tudi naročil ni bilo dovolj. Še zlasti je problematično pomanjkanje naročil za drobne vijake, za sidrne in rudarske ter visokoodporne ve-

rige. V TOZD Industrijska oprema so kljub slabim delovnim pogojem in pomanjkanju delovne sile plan presegli. Pri proizvodnji vijaknega blaga smo imeli težave pri cementaciji, ker termična obdelava v novih pečeh še ni stekla. Vsak mesec se srečujemo s problemom galvanskega cinkanja, saj obstoječe naprave v galvaniki ne zmorejo večje proizvodnje zaradi omejenih zmogljivosti, pa tudi zaradi dotrajanosti. Čeprav predvidevamo rešitev tega problema v novi investiciji izgradnje skupne galvanike s Tovarno Plamen Kropa, katere lokacija bo v Podnartu v bližini železniške proge, bo po vsej verjetnosti treba obstoječo galvaniko rekonstruirati. Nova investicija ne bo zgrajena tako hitro, da bi mogla rešiti pravočasno vseh problemov, s katerimi se srečujemo že vsak dan. Zdaj je v javni razpravi Sporazum o izpeljavi skupne naložbe s Plamenom za gradnjo galvanike v Podnartu. Ker pa se investicijska dela navadno zavlečejo na dve ali tri leta, moramo na vsak način iskati rešitev doma, da bomo tako omogočili normalni potek proizvodnje.

Za eksterni trg smo izdelali 1.060 ton izdelkov, to je le 79 % v primerjavi s planom in je še slabše kot v januarju. Posamezne skupine izdelkov sodelujejo v omenjenem rezultatu takole:

	ton	% na plan
VIJAKI	221	91
ZAKOVICE	85	218
RAZCEPKE	5	100
ŽIČNIKI	1	13
VERIGE	528	68
nav. meter.	247	115
visokoodp.	44	40
opremljene	221	110
sidrne	16	6
ODKOVKI	86	104
ŽICA	134	67
SKUPAJ	1.060	78

Če primerjamo količinsko proizvodnjo za eksterni trg s skupno (to je interna in eksterna), vidimo, da plan proizvodnje za eksterni trg slabše dosega, kot pa plan za interni trg. To ima za posledico slabo izpolnitev plana prodaje, saj smo v dveh mesecih letos prodali le 2.001 ton namesto predvidenih 2.718 ton. Lani smo v istem obdobju prodali 2.346 ton, letos pa le 92 % od te količine. Tudi vrednostna realizacija močno zaostaja, saj smo dosegli le 66 %, kumulativno pa 67 %. Ti podatki so zaskrbljujoči, saj se takšno stanje ne sme nadaljevati, ker bi nadaljnji izpad

Začrtali smo že glavne smeri priprav na 11. kongres ZKJ in 8. kongres ZK Slovenije. Dejali smo, da morajo biti tudi pripravne akcije, ker bosta to akcijska kongresa. Ne potrebujemo namreč nikakršnih splošnih stališč, saj jih imamo dovolj. Na mnogih področjih pa zamujamo pri uresničevanju stališč. Zato smo mnenja, da se moramo odločno, dejal bi pogumno, ustvarjalno in dosledno bojevati za konkretizacijo naše politike na vseh področjih, zlasti tam, kjer je še čutiti idejnopolične slabosti in kjer zveza komunistov še nima v rokah glavnih nití političnega življenja.
Franc Setine

prodaje v naslednjih mesecih povzročil negativne posledice na poslovni uspeh. Tudi pri izvozu so podatki zaskrbljujoči, saj smo izvozili le 4 % predvidene količine in 6 % vrednosti, se pravi, da je izvoz v februarju izpadel. Zaradi vseh teh dej-

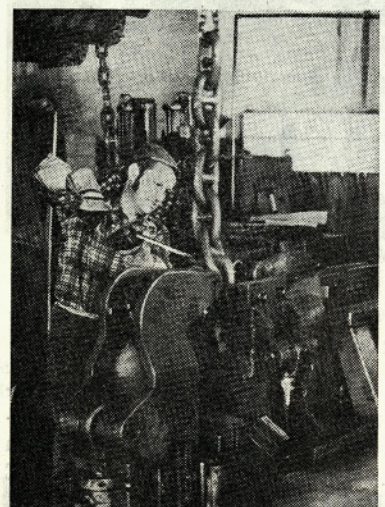
stev bo treba v prihodnje vložiti čim več truda, da bomo uspeli prodajo približati predvideni, ker je to prvi pogoj za uspešno poslovanje.

Marjana Kozamernik,
dipl. oec.

ČLANKE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO
SPREJEMAMO DO 10. APRILA 1978

Doseženi poslovni uspehi v preteklem letu

Zbori delavcev so v zadnjem tednu februarja obravnavali zaključne račune TOZD in delovne skupnosti skupnih služb. Rezultati so znani, zato bi obravnavali z nekaj pojasnili le zbirni zaključni račun za delovno organizacijo. Vse podatke bomo primerjali na gospodarski načrt celotnega prihodka, porabljenih sredstev, dohodka in ostalo, vse po plačani realizaciji.

Dohodki doseženi s prodajo izven OZD so bili doseženi s 95 %, prihodki v okviru OZD s 113 %, celotni prihodek pa s 107 %. Porabljena sredstva so bila dosežena s 109 %, med katerimi so bili zlasti preseženi drugi materialni stroški (orodje, embalaža, vzdrževanje itd.) za 163 %, proizvodne in neproizvodne usluge za 23 %, reklama, propaganda in reprezentanca za 49 %, amortizacija pa le za 2 %. Delno gre tudi pri tem za spreminjanje zasledovanja stroškov med letom (sprememba kontnega načrta), ker je porabljeni material, surovine in elektrika realizirana za 10 % manj kot planirana.

Vendar so porabljena sredstva za 2 % večja od skupnega prihodka, zato je bil dohodek dosežen le s 101 %. Med letom smo beležili znaten porast cen skoraj vsega materiala. Dohodek, uporabljen za pokrivanje obresti, je bil dosežen le z 62 %, dohodek za razporeditev (v planu je bil povečan za planirano izgubo) pa le 98 %.

Prispevki za samoupravne skupnosti, davek iz dohodka, za ohranitev okolja, za samozaščito, stroški denarnega in plačilnega prometa, zavarovalnine, izguba transportnih organizacij, solidarnost, itd. so bili doseženi s 124 %, tako da je ostalo čistega dohodka za nadaljnjo delitev le še 95 %.

Osebnih dohodkov so bili doseženi s 105 % (manj delavcev kot planiranih), štipendije, racionalizacije le z 38 %, prispevki za stanovanjsko izgradnjo, ki pripada DO, s 93 %.

Skladi so bili doseženi: rezervni sklad z 32 %, posojilo za nerazvite z 42 %, skupne rezerve in poslovni fond pa le s 5 %, sklad skupne porabe pa z 214 %.

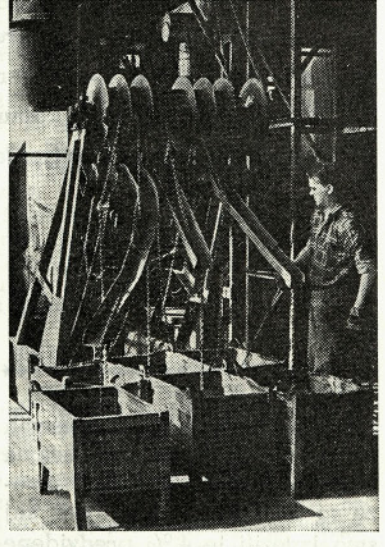
Delitev je v nesorazmerju s planom zato, ker sta bila v glavnem nosilca delitve čistega dohodka le 2 TOZD (verigarna in vzdrževanje), drugi pa le v manjši meri.

Kljub temu, da posojilo za nerazvite ni bilo doseženo po planu, je po predpisih DO, ker je dosegla sklade, obvezna vplačati celotno posojilo nerazvitim. Dodatni znesek posojila je bil izplačan v breme poslovnega fonda.

Poslovni uspeh celotne DO ni bil slab, posebno če upoštevamo, da obračunavamo nadminimalno amortizacijo v višini 100 % minimalne ter da stanovanjski prispevek obračunavamo po stopnji 10 %, namesto po 6,5 %, kot je določeno po samoupravnem sporazumu.

Vsa ta investicijska sredstva nujno potrebujemo za izvršitev investicijskega plana, ki smo si ga zadali in za finansiranje gradnje stanovanjskega bloka s 27 stanovanji.

Sklad skupne porabe je bil dosežen v višini 7,964,714 din, moral pa bi znašati vsaj 11 milijonov din. Skoraj 60 % sklada smo porabili samo za obvezno pokrivanje toplega obroka in to za leto 1977 in za rezervacijo regresiranja za leto 1978. Regresov za letni dopust nismo uspeli pokrivati iz sklada, ampak jih bomo izplačevali iz tekočih sredstev, ob zaključnem računu za leto 1978 pa pokrili iz sklada skupne porabe. Glede na obseg uporabe družbenih sredstev, investicijska vlaganja v preteklosti, števila zaposlenih pa bi bilo za letošnje leto primerno dosegati vsaj za 13 milijonov večji poslovni uspeh, če želimo izvrševati normalno delitev čistega dohodka TOZD in

pristopati k razvijanju realnih dohodkovnih odnosov med TOZD.

Potrebe za ustvarjanje lastnih obratnih sredstev so vsak dan večje, cene so v letošnjem letu v znatnem porastu, pa tudi večji obseg proizvodnje pogojuje večja obratna sredstva.

J. Z.

Problematika zaposlovanja

Večkrat slišimo kritike in negodovanja, da v naši DO manjka delavcev in da zato izpolnjevanje plana ni zadovoljivo. Zlasti hudo je pomanjkanje KV delavcev kovinskih poklicev. Zaradi upadanja števila vajencev v zadnjih letih je stanje dokaj kritično. Razvoj programa pa se odvija ravno v smeri večje predelave in zahtevnejših operacij, za kar pa so potrebni KV delavci. Prelivanje teh kadrov, iz ene TOZD v drugo, gotovo ni rešitev, saj s tem odpremo problem druge, ko ga rešimo v enem TOZD. Zato je edino smotno pridobivanje kadrov izven delovne organizacije v občini že v zadnjih letnikih osnovne šole.

V TOZD oz. v sami proizvodnji beležimo zelo veliko fluktuacijo. Tako je v januarju 1978 prekinilo delovno razmerje 21 delavcev, sklenilo pa 18 delavcev. Temu je vzrok ne vključevanje oziroma premajhna angažiranost tako novoprejetih delavcev kot ponekod tudi delovne skupine oz. posameznika za dobro opravljanje delovnih nalog, v nekaterih TOZD pa so zelo slabi delovni pogoji (TIO). Da je težava še večja, skoraj ni možno pridobiti kadra iz zunanjih virov, da je domačin in da je iskalec zaposlitve nezaposlen, če pa je, je problematičen.

Iskalci zaposlitve pri Zavodu za zaposlovanje Radovljica:

Vzrok prenehanja	M							Ž							M-Ž skupaj
	NK	PK	KV	SS	VIŠ.	VS	sk.	NK	PK	KV	SS	VIŠ.	VS	sk.	
Izjava delavca	2	9	7				18	11	10	4				25	43
Pisмени sporazum	1	2	2	2			7			1	1			2	9
Nezmožnost za delo			1				1								1
Disciplinski ukrep		14	2	2			18	5			1			6	24
Prenehanje DO (ukinit. obrti)		3	3				6	3	1	1				5	11
Iztek dela za določen čas	1	9	2	1			13	4	6					10	23
Prva zaposlitev	5			4	1	1	11	12		1	6	3		22	33
SKUPAJ:	9	37	17	9	1	1	74	12	23	19	13	3		70	144

Iskalci zaposlitve na Zavodu za zaposlovanje Jesenice:

	M	Ž	Skupaj
NK	3	78	81
PK	23	71	94
KV	11	20	31
SS	4	12	16
VIŠ.	—	2	2
VS	1	—	1
SKUPAJ:	42	183	225

V KV poklicih so vključeni predvsem prodajalci, krojači, natakarji, kuharji, frizerji, vozniki, žagarji in gumarji. Med njimi je ena strugarka, stanujoča v Dovjem in obiskuje strojepisni tečaj ter en strojni ključavničar — alkoholik. Kot PK delavce tretirajo na zavodu vse prijavljene, ki imajo vsaj 3 mesece delovne dobe.

Iz navedenih tabel je razvidna struktura in število iskalcev zaposlitve na zavodih za zaposlovanje tako v radovljiški kot jeseniški občini. Navedeni imajo stalno bivališče, zato so se lahko prijavili pri zavodu. Največkrat pa podjetja dobivamo prošnje direktno od iskalcev zaposlitve v letu 1976 — 348 prošelj, v letu 1977 — 643 prošelj, ki pridejo iz drugih republik po navadi k svojim sorodnikom in so tako brez zaposlitve, brez stanovanja oz. ga imajo samo začasno. Zato so tudi prijavljeni na matičnem uradu. Naša delovna organizacija dobi največ prošelj delavcev, začasno stanujočih na Jesenicah, če pa dobijo ti ljudje stanovanje v radovljiški občini, pa prednjačijo naslovi: Rikljičeva 5, Bled; Zagoriška 28, Bled in Flegarija, to je stavba, ki jo ima naša delovna organizacija na Bledu. V teh stanovanjih je tudi po 5 in več ljudi v eni sobi in plačujejo posteljo od 500 din dalje. Samska domova, ki jih ima naša delovna orga-

nizacija, sta, lahko rečem, natpana, ne samo zasedena. Tako je nujno, če smo primorani zaposlovati kadre iz sosednjih republik, da čim prej realiziramo 6. sklep 3. redne seje DS o nakupu Šumijevega kompleksa. S tem pa bi bila le delno rešena potreba TOZD po NK oz. po priučeni delovni sili.

Pereče je tudi vprašanje pridobivanja KV kadrov. Da bi to stanje čimbolj omilili, je kadrovska služba na podlagi pristanka vseh vodij TOZD na seji dne 31. 5. 1977 predlagala odboru za kadrovske zadeve in skupno porabo, da DO sofinancira šolanje na večerni 8-letni šoli za tiste učence, ki niso uspešno končali obvezne osemletke in z njimi nato sklene štipendijsko pogodbo za izučitev kovinskih poklicev. Tako smo vključili 13 učencev, od katerih jih 11 dela v naši DO do jeseni, ko bodo vključeni v poklicno šolo. Za pridobitev čim večjega števila učencev, smo že sedaj pričeli s propagiranjem v šolah s tesno povezavo predstavnika zavoda za zaposlovanje — poklicno usmerjanje in s pomočjo predstavnikov ŽIC Jesenice, ki nam bodo pomagali s propagandnimi filmi. Če nam uspe, mislimo, da v srednjeročnem planu ne bo posebnih težav.

Aktivnost ZK na področju nagrajevanja

Analiza neuspelega referenduma nam je pokazala, da je v naši delovni organizaciji močno prisotna težnja po uravnilovki. Zato je čutiti tudi precejšen prepad med umskim in fizičnim delom. Ta dejstva nam potrjujejo neuspešni razpisi, fluktuacija kvalificiranih kadrov, nezadovoljstvo med zaposlenimi pa tudi naslednja ugotovitve:

Osnovni elementi našega samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke so povzeti po panoškem sporazumu. Prav ta panoški sporazum, o katerem bomo razpravljali v naši DO, pa je bil na republiških sindikalnih ocenjen pozitivno in dan za primer, kako naj bodo ti sporazumi izdelani tudi v drugih delovnih organizacijah.

Tako stanje je posledica preteklosti, ko smo popuščali pritiskom od spodaj in zmanjševali razpon v analitski oceni. Na tak način so postale razlike med kvalificiranimi in nekvalificiranimi delavci izmaličene, tako da nam sedanja situacija narekuje resen pristop k proučevanju in reševanju vseh zaposlenih od kvalificiranih delavcev navzgor.

Z uvajanjem sodobnejše tehnologije in zahtevnejšimi stroji je ob naši želji prehoda v

Pridobivanje kadra KV iz zunanjih virov preko oglasov oz. objav je enako nič. Na vse objave sta se javila le dva resna kandidata, ki pa bi rada pridobila družinsko stanovanje. Če so nam znane potrebe po reševanju stanovanjskega problema že zaposlenih delavcev, je jasno, da njuni želji ni bilo mogoče ustreči. Naj v ilustracijo navedem naslednje:

Prošenj, ki se vodijo v evidenci za pridobitev stanovanja, je 195, od tega je:

78 je prijav na razpis za oddajo stanovanj v novem stanovanjskem bloku SB 27 v Lescah; skupaj pa je razpisanih 23 stanovanj. Stanovanja, ki so po sklepu DS DO rezervirana za strokovnjake, niso razpisana; 62 je prošelj za dolgoročne kredite in 55 ostalih prošelj za stanovanja brez soudeležbe.

Za rešitev na krajši rok oz. ugoditve potreb proizvodnje po KV kadrih je kadrovska služba v dogovoru z DU v Radovljici in ŽIC Jesenice, da skušamo ustanoviti večerno verificirano poklicno 3-letno šolo za KV delavce. Zato smo stopili v stik z večino DO v radovljiški občini, ki bi bile zainteresirane, da si na tak način pridobe še kako potreben kader.

To je samo en del vsakodnevne problematike in prav je, da se vsi zaposleni v Tovarni verig Lesce seznanimo z delom in problemi kadrovskega področja.

Vodja kadrovske službe
ing. Pavla Avsenek

kvalitetnejše izdelke to vprašanje še toliko pomembnejše.

Če se zavedamo, da je osnovna značilnost današnjega časa tehnološka revolucija, je logična posledica takega stanja vedno večja potreba po kvalificiranih strokovnih kadrih vseh profilov in strok.

Sedanja družbenopolitična situacija, nastala po sprejemu nove ustave in zakona o združenem delu, zadeve o nagrajevanju jasno in nedvoumno opredeljuje. Nagrajevanje po delu in rezultatih dela je nova kvaliteta pri delitvi sredstev za osebne dohodke. Taka opredelitev je tudi naš cilj, ki bo za realizacijo zahteval precej objektivizma pri slehernem posamezniku kolektiva.

Za doseg teh ciljev je stekla akcija po osnovnih organizacijah ZK, ki bodo te probleme proučile in pri tem upoštevale perspektivni razvoj DO, srednjeročno usmeritev pri osebnih dohodkih, ki morajo biti takšni, da bo zaposlovanje v naši DO privlačno in stimulatивно za vse zaposlene.

Za doseg boljših rezultatov na tem področju bomo v DO povabili k sodelovanju tudi institucije, ki se z nagrajevanjem po delu znanstveno ukvarjajo, s čimer bodo prizadevanja na tem področju še kvalitetnejša in uspešnejša.

Melink Gvido, dipl. ing.

Ob vstopu v leto 1978 uresničevanje ciljev razvoja 1976—1980 zaostaja. Zamujeno bo treba nadoknaditi

(Nadaljevanje)

Družbeni plan Slovenije za obdobje 1976 do 1980 že odpira možnost za orientacijo slovenskega železarstva na kakovostna in žlahtna jekla, dogovor nosilec tega plana, med katerimi so tudi Slovenske železarnice, pa nam neposredno nalaga dolžnost, da pogumno stopamo po tej poti in da damo svoj prispevek ne le proizvodnji jekla, temveč tudi razvoju industrije, ki uporablja žlahtna jekla. Zavedati se moramo, da vsaka specializirana proizvodnja zahteva širši tržni prostor in da to velja tudi za žlahtna jekla. Izvoz jekla in jeklenih izdelkov je torej imperativ prihodnosti slovenskega železarstva. To je jasno izraženo v družbenem planu SR Slovenije.

Počasi nam vsem postaja jasno, da je dohodkovna povezanost med proizvajalci reprodukcijskega materiala, predelovalno industrijo, blagovnim prometom in neposrednimi porabniki pogoj za hitrejši in skladnejši razvoj jugoslovanskega gospodarstva. Minili so časi, ko smo zaradi deficitarnosti avtonomno lahko razvijali proizvodnjo jekla. V prihodnosti brez neposredne podpore in celo brez sovlaganja in medsebojnega pretakanja sredstev od proizvajalcev surovin do končnih izdelkov in obratno ni možno pričakovati uspešnega poslovanja tudi sicer pri dobro zasnovanem razvojnem programu Slovenskih železarn.

RAZPOKA MED IZDELAVO IN PREDELAVO JEKLA SE ŠIRI

Lansko leto so bile Slovenske železarnice prve med SOZD, ki so oblikovale in sprejele samoupravni sporazum o temeljnih srednjeročnega načrta proizvodnje in razvoja v obdobju 1976 do 1980. Dogovor v družbenem planu SR Slovenije je v celoti vključil naš petletni plan, upošteval pa ga je tudi samoupravni sporazum o načrtu razvoja skupnosti izdelave in predelave jekla. To vse skupaj pa vendar še ni zagotovilo, da bomo sicer lepo izdelan petletni načrt do leta 1980 tudi uresničili.

Slovenska kovinsko predelovalna industrija in ostali jugoslovanski porabniki od prednostnih dejavnosti pričakujejo odpravo deficitarnosti oziroma zavor za razvoj njihove proizvodnje. Po dveh letih sedanjega srednjeročnega obdobja pa na žalost s proizvodnjo še ne moremo dokazati, da nove naložbe že dajejo plodove. Med porabniki je zato prisotno nezaupanje pri obravnavi združevanja sredstev za nove razvojne projekte Slovenskih železarn. Povod za tako razmišljanje je predvsem v gibanju proizvodnje in še več, v izvrševanju sklenjenih pogodbenih obveznosti. Kljub obstoju posebne skupnosti se je spor med proizvajalci in predelovalci jekla v Sloveniji celo zaostiril. Glavni razlog upravičene kritike porabnikov so kakovostna, količinska in časovna odstopanja od planirane proizvodnje. Rezultati poslovanja v letih 1976 in 1977 v delovnih organizacijah Slovenskih železarn niso zadovoljivi. V primerjavi z izhodiščnim letom smo lansko leto dosegli:

	1975	1977	Indeks
— surovo železo — ton	195.775	180.654	92,3
— surovo jeklo — ton	795.008	777.110	97,7
— blagovna proizvodnja — ton	740.841	750.908	101,4
— realizacija — v 000 din	7.148.516	8.490.579	118,8
— izvoz — v \$	38.749.945	38.731.509	100,0
— zaposleni	16.584	17.109	103,2

Iz teh števil se vidi padec proizvodnje surovega železa in jekla, skromna rast blagovne proizvodnje, stagnacija izvoza, hitrejša rast zaposlovanja od rasti pro-

izvodnje ali padec produktivnosti dela.

Ti rezultati, ker niso izraženi z vrednostjo, ne dajejo sicer popolnoma točne, pa vendar zadosti verno sliko poslovanja za prvi dve leti srednjeročnega obdobja 1976 do 1980. Objektivnejšo in tudi boljše sliko gibanja produktivnosti bi dala stopnja povečane realizacije ali prodaje blaga, vendar le, če bi izločili povišanje cen. Tudi primerjava fizične proizvodnje 1976:1977 je ugodnejša, to pa zaradi tega, ker je zaradi recesije proizvodnje jekla pri nas leta 1976 stagnirala. Da bi vedeli, kje se nahajamo, je zato potrebno izdelati primerjavo z izhodiščnim letom 1975.

Vse delovne organizacije niso poslovale enako. Z rezultati najbolj odskočata Železarna Ravne in Tovil Ljubljana.

Posamezne delovne organizacije so dosegle:

	1975	1977	Indeks
Železarna Jesenice			
— surovo železo — ton	149.020	134.654	90,4
— surovo jeklo — ton	512.862	481.610	93,9
— blagovna proizvodnja — ton	398.229	403.548	101,3
— realizacija — v 000 din	3.306.570	3.830.000	115,8
— izvoz — v \$	10.315.850	7.255.050	70,3
— zaposleni	6.456	6.531	101,2
Železarna Ravne			
— surovo jeklo — ton	193.656	201.500	104,1
— blagovna proizvodnja — ton	132.925	142.600	107,3
— retalizacija — v 000 din	1.901.836	2.280.000	119,9
— izvoz — v \$	11.544.853	18.500.000	160,2
— zaposleni	4.546	4.670	102,7
Železarna Store			
— surovo železo — ton	46.755	46.000	98,4
— surovo jeklo — ton	88.490	94.000	106,2
— blagovna proizvodnja — ton	172.957	169.400	97,9
— realizacija — v 000 din	1.219.249	1.524.560	125,0
— izvoz — v \$	6.496.459	5.238.000	80,6
— zaposleni	3.040	3.258	107,2
Predelovalci			
— blagovna proizvodnja — ton	36.730	35.360	96,3
— realizacija — v 000 din	720.861	856.019	118,7
— izvoz — v \$	10.392.783	7.738.459	74,5
— zaposleni	2.542	2.650	104,2

Železarna Ravne je ob 2,7 % povečanjem številu zaposlenih dosegla 4,1 % več jekla, 7,3 % več blagovne proizvodnje, 19,9 % večjo vrednost realiziranega blaga in 60,2 % večji izvoz izdelkov. Tovil pa je rezultate iz leta 1975 v blagovni proizvodnji izboljšal za 5,7 %, realizaciji za 28,8 %, izvozu za 15,5 %, zaposlene pa je povečal le za 1 %.

Na žalost pa pri drugih delovnih organizacijah gibanje proizvodnje ni bilo tako ugodno, najbolj pa je nazadovala Žična, ki je blagovno proizvodnjo znižala za 16,8 % ter pri tem število zaposlenih znižala za 10,5 %.

Z doseženimi rezultati izvrševanja srednjeročnega plana torej ne moremo biti zadovoljni. Vzrokov ne moremo iskati v težavah s prodajo, saj je poznano, da je konjunktura za jeklo lani bila ugodna in da delovne organizaci-

bra, ki je zavrila zaključni polet za izvrševanje plana, kar pa vendar ni glavni razlog takemu zaostajanju proizvodnje. Osrednje razloge bodo delavci morali iskati v subjektivnih sferah, predvsem v TOZD in delovnih organizacijah samih.

Za nas je pomembna ugotovitev, da so porabniki s kakovostjo izdelkov delovnih organizacij SŽ zadovoljni. To se odraža predvsem v zahtevah za povečanje obsega oskrbovanja, ki nas silijo k boljšemu koriščenju razpoložljivih potencialov.

V LETU 1978 HITREJE K CILJU

V novem letu 1978, ki je že tretje leto tekočega srednjeročnega obdobja, je treba okrepiti ugled Slovenskih železarn pri svojih porabnikih in z višjimi

proizvodnimi rezultati izboljšati uresničevanje ciljev načrta proizvodnje in razvoja petletnega obdobja. Ti so leta 1980 850.000 ton blagovne proizvodnje, 12,4 milijarde din realizacije in 99 milijonov dolarjev izvoza. Težki nalogi sta planirana realizacija in zlasti izvoz. Realizacijo je namreč treba obračunati po cenah iz leta 1975, kar da realno sliko rasti vrednostnega obsega proizvodnje in gibanja produktivnosti dela.

Temeljne organizacije združene dela in delovne organizacije sozda SŽ so že oblikovale in sprejele proizvodno-poslovne naloge za letošnje leto 1978. Ti načrti predvidevajo:

Železarnice	Jesenice	indeks 75/78	Ravne	indeks 75/78	Store	indeks 75/78
— surovo železo — ton	160.000	107,4			47.000	100,5
— surovo jeklo — ton	505.000	98,5	211.700	109,3	89.200	100,8
— blagovna proizvodnja — ton	465.960	117,0	142.950	107,5	169.470	98,0
— realizacija — v 000 din	4.836.032	146,3	2.645.000	139,1	1.997.288	163,8
— izvoza — v 000 \$	12.056	116,9	20.000	173,2	14.157	217,9
— zaposlenih	6.753	104,6	4.840	106,5	3.439	113,1

Predelovalci	Veriga	indeks 75/78	Plamen	indeks 75/78	Tovil	indeks 75/78	Žična	indeks 75/78
— blagovna proizvodnja — ton	16.314	124,1	9.000	101,9	1.899	106,7	11.733	90,4
— realizacija — v 000 din	537.690	166,0	180.000	124,2	96.152	121,1	193.947	112,4
— izvoza — v 000 \$	5.518	123,4	2.932	73,4	310	159,1	328	18,9
— zaposlenih	1.393	124,3	520	99,4	319	104,2	500	84,5

	% plana za leto 1980
— surovega jekla	80,57
— blagovne proizvodnje	86,76
— realizacije	84,68
— izvoza	55,86
— zaposlenih	100,67

Planirana realizacija je obračunana po tekočih cenah, zato ta kazalec ne kaže realne slike rasti vrednosti proizvodnje oziroma približevanja cilju, načrtovanem za leto 1980.

Plan proizvodnje in prodaje gotovega blaga za leto 1978 za posamezne delovne organizacije SŽ predvideva naslednje:

		indeks 75/78
— surovo železo — ton	207.000	105,7
— surovo jeklo — ton	805.700	101,3
— blagovna proizvodnja — ton	817.326	110,3
— realizacija — v milijonih din	10.486	146,7
— izvoz — v \$	55.301.401	142,7
— zaposleni	17.764	107,1

Za lažjo orientacijo je treba prikazati, kako se bomo po tem gospodarskem načrtu leta 1978 približali ciljem srednjeročnega obdobja 1976 do 1980. Po planu naj bi letos dosegli:

(Glej tabelo spodaj)

Ti kazalci občutno popravljajo stanje dinamike izvrševanja petletnega plana proizvodnje, zaostajanje pa je še vedno veliko. Upoštevati pa je treba, da bodo večje naložbe šele proti koncu petletke dale svoje prve plodove.

Največji novi objekt nova hladna valjarna Železarnice Jesenice bo postopoma povečevala vrednost svoje proizvodnje in s tem dvigovala raven celotne proizvodnje SŽ. Tovarna traktorjev bo povečevala letno število izdelanih in plasiranih traktorjev in tako izboljševala sliko realizacije in izvoza Železarnice Store in sozda SŽ. Do konca petletnega obdobja pa bodo dale prve plodove tudi naložbe v kovačnico in jeklaro Železarnice Ravne in v predelovalne delovne organizacije SŽ, kar bo olajšalo približevanje ciljem.

Temeljne razvojne naloge, ki jih opredeljujejo resolucija o politiki izvajanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976 do 1980, za leto 1978 slovenskemu železarstvu dajejo možnosti za izpeljavo razvojnih programov v tem letu. Omenjeni republiški dokument za področje proizvodnje in predelave jekla vsebuje naslednji tekst:

»SOZD Slovenske železarnice bo nadaljevala napore za povečanje in izboljšanje strukture proizvodnje jekla in jeklenih izdelkov. V ta namen bo nadaljevala vlaganja v razvojne projekte srednjeročnega načrta za povečevanje in posodabljanje talilnic, livarn ter obratov plastične in termične predelave.

V SOZD Slovenske železarnice bodo nadaljevali z razvojem izdelave kvalitetnih in žlahtnih jekel, v poslovni skupnosti izdelave in predelave jekla pa z dohodkovnimi odnosi krepili medsebojno sodelovanje.

SOZD Slovenske železarnice bo z bilanciranjem potreb članic poslovne skupnosti izdelave in predelave jekla ter drugih porabni-

kov kovinske ter elektro industrije zagotovila boljše oskrbovanje z jeklom in jeklenimi izdelki iz programa proizvodnje delovnih organizacij Slovenskih železarn in za nepokrite potrebe skrbela za koriščenje drugih jugoslovanskih virov jekla.

Nismo torej še zamudili vlaka, še vedno obstaja možnost, da naše, v dogovoru republiškega družbenega plana sprejete obveze do leta 1980, izvršimo. Zaostali bomo le v količini jekla, kar pa bi morali nadoknaditi z višjo kakovostjo. Zavedati se moramo, da so to naloge, ki od vseh nas zahtevajo skrajne napore. Zlasti področje izvoza blaga in storitev, ki je imperativ prodaje, oskrbovanja s surovinami, rezervnimi deli in opremo je za nas najtrši oreh, katerega bomo strli samo s složnim in vzajemnim delom vseh združenih delovnih organizacij.

V letu 1977 nismo dosegli vseh planiranih rezultatov proizvodnje, napravili pa smo velik korak v samoupravnem organiziranju. Povečali smo število tozdov, uredili združevanje tozdov v DO, oblikovali samoupravni sporazum združevanja v sozd Slovenske železarnice, zasnovali ustroj sozda SŽ po zakonu o združenem delu, trasirali pot kontinuiranega delovanja interne banke, blagovnega prometa in raziskovalne dejavnosti ter predvideli prisotnost inženiringa v sozdu SŽ. V letošnjem letu imamo na področju samoupravnega izpopolnjevanja lažjo nalogo.

Prednosti sproščene iniciative za izboljševanje poslovanja v tozdih bodo dale svoje sadove, večje rezultate pa bo dalo tudi združevanje sredstev in dela na področju planiranja, razvoja, tehnologije, marketinga in enotnega nastopa, zato lahko z optimizmom gledamo v prihodnost.

Dohodkovni odnosi, ki so na pohodu, bodo v prihodnosti usklajevali do sedaj nerešljive probleme. Proizvajalci jekla bomo s predelovalci pekli skupni kruh in spoznali bomo, da je v vzajemnosti sloga in moč.

S pridnim koriščenjem lastnih delovnih sposobnosti bo leto 1978 srečno in poslovno uspešno.

Gregor Klančnik

Merjenje ali ocenjevanje pri delitvi sredstev za OD

Že v prejšnji številki glasila smo pisali o postavljanju standardov za merjenje osebnega delovnega prispevka delavca. Naloga je jasna, toda rešitve, ki morajo dati odgovor na to vprašanje, niso niti malo enostavne. Trditev, da lahko za vsako delo najdemo ustreznega merila, je zelo pavšalna. Velja, vsaj praviloma, le za merjenje delovnega prispevka organizacijskih enot. Prispevek posameznika je v mnogih primerih izredno težko, če že ne rečemo nemogoče, meriti. To velja dostikrat predvsem

ravnavana, zato je objektivnost take ocene vprašljiva. S povečanjem števila ocenjevalcev se osebni vplivi med seboj nevtralizirajo in realnost ocene je večja. Ocenjevalci morajo biti obvezno izbrani izmed tistih, ki dobro poznajo delovni prispevek delavcev, ki jih ocenjujejo. To pa z drugimi besedami pomeni, da so ocenjevalci iz vrst delovne skupine, oziroma, da se člani skupine ocenjujejo medsebojno. Za uspešno ocenjevanje je potrebno tudi dovolj veliko število ocenjevalnih stopenj. Kar se ti-

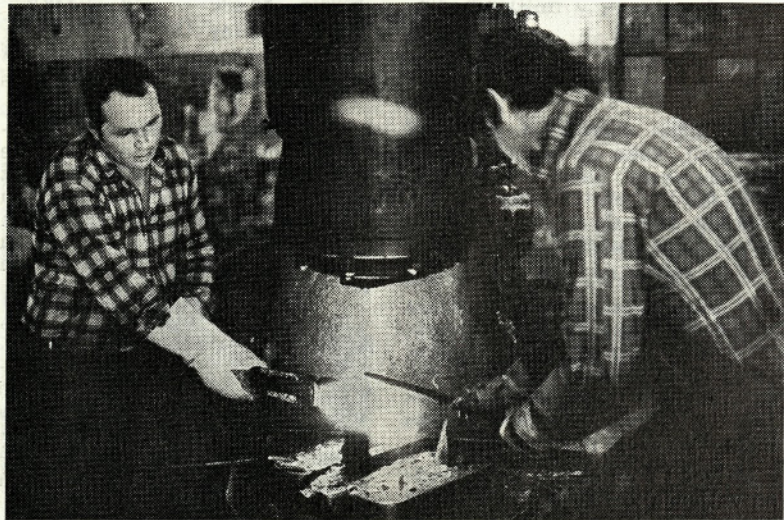
če javnosti ocenjevanja, dobimo boljše rezultate pri anonimnem ocenjevanju, ker s tem preprečimo pretirano tolerantnost ocenjevalcev, ki se sicer bojijo zamer pri sodelavcih.

Pri vprašanju ali globalno ali analitično ocenjevanje je na podlagi poskusov ugotovljeno, da obe metodi dasta približno enake rezultate, torej visoko stopnjo medsebojne povezanosti. Prav tako je mogoče ugotoviti, da pri analitični oceni uspešnosti število kriterijev, po katerih ocenjujemo, ne vpliva na objektivnost. Zadostno stopnjo objektivnosti zagotovimo že z naslednjimi bistvenimi kriteriji, to je z ocenjevanjem količine dela, kakovosti dela in gospodarjenja s sredstvi.

Iz tega navedenega bi lahko zaključili z naslednjimi ugotovitvami:

Delovni prispevek bomo, kjer se le da, merili, ocenjevali pa tam, kjer je merjenje preveč zapleteno, predrago in neracionalno. Najboljša in samoupravni odnosom najbližja metoda ocenjevanja je tista, ko se delavci v skupini ocenjujejo sami med sabo. Pri tem pa moramo upoštevati tudi vse ostalo, kar velja za ocenjevanje uspešnosti in na to smo skušali v tem članku opozoriti.

Vlado Silič

zato, ker bi bilo merjenje komplicirano in bi nam povzročilo dodatno administracijo ter precej več stroškov kot koristi.

Pri tem bi želel poudariti, da se taka, težko merljiva dela pojavljajo tako v neposredni proizvodnji kot v skupnih službah, da imamo tudi v skupnih službah dela, ki se dajo zelo enostavno meriti, pa jih vendar še nismo poskusili izmeriti. V takih primerih je izgovarjanje na težavnost merjenja res le izgovor, ki ga bomo morali v čim krajšem času opustiti.

Še vedno pa se postavlja vprašanje, kako ovrednotiti tista dela, ki jih ni smotno meriti, ker je to predrago oziroma preveč komplicirano. V takih primerih nam slej ko prej ostane kot trenutno najsprejemljivejša metoda ocenjevanja delovnega prispevka delavca.

O ocenjevanju je bilo izrečenih že mnogo sodb in obsodb. Toda pred vsako sodbom moramo vedeti, za katero metodo ocenjevanja gre in kakšne rezultate nam daje. Trditi, da je nasploh vsako ocenjevanje slabo, neobjektivno in zato nesprejemljivo, je nesmiselno. Prav tako pa velja tudi obratno, da vsako ocenjevanje ni dobro. Res pa je, da imamo tako pri nas v naši delovni organizaciji, kot tudi drugod, precej slabih izkušenj. Mislim pa, da smo se na teh izkušnjah tudi mnogo naučili, kar bomo lahko s pridom uporabili v prihodnje. Ugotovitve pri ocenjevanju bi bile naslednje:

Ocena, ki jo da posameznik, je vedno bolj ali manj osebno ob-

Priprave na volilno-programске konference

Verjetno ste se začudili, ko ste prebrali ta naslov. Rekli boste, da še ni potekel mandat sedanjim sekretariatom, ker so bili izvoljeni šele koncem leta 1976. Res je to, vendar naj povem, da imamo nalogo, da uskladimo naše volitve z volitvami na Občinski konferenci ZSMS Radovljica. Zaradi tega bo tudi ta mandat krajši.

Po programu konference mladih delavcev pri Občinski konferenci ZSMS Radovljica naj potekajo volilno-programске konference po osnovnih organizacijah ZSMS v mesecu aprilu.

Zato je tudi predsedstvo konference osnovnih organizacij ZSMS v Tovarni verig Lesce sklenilo, da se v vseh osnovnih organizacijah ZSMS po TOZD in DS SS pospeši postopek evidentiranja mladih delavcev za organe OO ZSMS in delegate v širše mladinske organizacije. To evidentiranje so izvedli vsi sekretariati OO ZSMS po TOZD s pomočjo drugih DPO v TOZD. Vendar bi ta trenutek tudi izkoristil zato, da opozorim na stalno napako, oz. pomanjkljivost evidentiranja. Kot vidimo iz

prakse, se vsako evidentiranje začne in sproži tik pred volitvami. Vendar vsi dobro vemo in to tudi moramo vedeti, da je evidentiranje stalni proces in je ena glavnih nalog vsake OO ZSMS. Naj na hitro navedem za kakšne funkcije in zadolžitve so evidentirani mladi delavci. Evidentirani so za člane sekretariata OO ZSMS, za delegate OO, v konferenco OO, za člane komisij na nivoju konference osnovnih organizacij za delegate konference osnovnih organizacij v občinsko konferenco Radovljica in koordinacijski svet ZSMS SOZD SŽ ter tudi za kandidate za predsedstvo konference osnovnih organizacij ZSMS Tovarne verig Lesce. Po vsem tem vidimo, da je morala vsaka osnovna organizacija evidentirati okoli 30 mladih delavcev.

Pri vsem tem in pa pri delu osnovnih organizacij skozi celo mandatno dobo pa me moti nezainteresiranost večine mladih ljudi do problemov mladih in do dela v mladinski organizaciji. Kot nam že preteklost in tudi vsakdanjost potrjuje, da mladi ljudje niso zainteresirani za mladinsko delo v delovni organizaciji, je to glavni vzrok za splošno neuspeh vpliv mladih na izboljšanje pogojev dela v združenem delu. Za večino mladih, če že delujejo v mladinski organizaciji, pa se to konča ob koncu delovnega časa, čeprav je bilo vedno govora, da bi moralo vsako politično delo biti izven delovnega časa. Vendar pa moram tudi omeniti, da je tudi nekaj takih mladih delavcev, ki se aktivno vključujejo v samoupravljanje v naši delovni organizaciji. Ta manjšina mladih tudi aktivno sodeluje z ostalimi DPO pri izvajanju zakona o združenem delu v praksi in pri uveljavljanju novih družbenoekonomskih odnosov.

Ameriški televizijski komentator Walter Cronkit je tovarišu Titu med nedavnim obiskom v ZDA med drugimi postavil tudi tole vprašanje:

So tudi mnjenja, da je velika nevarnost za svetovni mir v sami Jugoslaviji, ko Jugoslavija nekega dne ne bo več pod vašim vodstvom. Nekateri namreč menijo, da bi utegnili obstajati možnost, da bi se Sovjetska zveza vmešala v vprašanje nasledstva. Ali vas to skrbi?

Tito je odgovoril takole:

To me ne skrbi. Delamo vse, da bi bila trajno izključena možnost kakršnegakoli in kateregakoli vmešavanja v zadeve naše države. Moti se vsakdo, ki misli, da bi tedaj, ko jaz ne bom več na tem položaju, mogel oslabiti Jugoslavijo od znotraj, da bi potem postala plen kakšne invazije. Jugoslavija, ki je neuvrščena država, ki ima trdno enotnost, ima danes armado, za katero lahko rečemo, da sodi med najmočnejše v Evropi. Imamo tudi vseljudsko obrambo, v katero je vključeno velikansko število ljudi in v tem pogledu je z zakonom določena obveznost vsakega državljanca. Če bo treba, lahko Jugoslaviji na bojnem polju angažira 8 milijonov ljudi. To pa je velika stvar, zlasti če vemo, kakšni so Jugoslovani, ki se znajo bojevati in vedno bodo pripravljeno braniti svojo državo.

8. marec

Ljudje smo si različni — enim je všeč eno, drugim spet drugo. Tako tudi o načinu proslave praznika 8. marec v kolektivu nismo bili enotnega mišljenja. Vendar takšen praznik ne more in ne sme neopažen mimo nas.

Spomnimo se dve leti nazaj — imeli smo razstavo ročnih del in proslavo v dvorani podjetja. Še bolj svečana je bila proslava lani v kinodvorani v Radovljici, a tudi razstava ročnih del ni šla mimo nas. Letos razstave nismo priredili, ker ne bi bilo dovolj izdelkov, kar pa naslednje leto ne smemo zamuditi.

Anketa, ki je bila izvedena, je pokazala željo tovarišic za denarno nagrado. Zato sta KOOS in vodstvo podjetja sklenila, da se denarni bon tovarišicam svečano podelijo ob prisotnosti predstavnikov OOS, uprave podjetja in vodstva TOZD oziroma skupnih služb.

Vendar se moramo zavedati, da to ni najustreznejša oblika počastitve tega praznika, zato bo potrebno praznovanje v naslednjih letih organizirati drugače.

Verjetno bi bil način, kot sem ga že letos predlagala primeren, in sicer, da bi tega dne bile tovarišice iz kolektiva proste, ter se udeležile proslave, si ogledale razstavo ročnih del, torej razpolagale s svojim časom in se tako najbolj zavedale, da je to res njihov praznik.

To stališče sem zastopala tudi na sestanku Konference in nisem želela nikogar užaliti. Če se tovarišice v Verigarni kljub temu čutijo prizadete, se opravičujem in še enkrat poudarjam, da je bil moj namen pomagati ženam, ne pa obratno.

Jožica Nerat

Vedno nasmejane in dobre volje ob kratkem odmoru, pri delu pa zbrane in pazljive

Zato apeliram, kot že velikokrat doslej, naj se vsi mladi delavci vključijo v ta naš samoupravni sistem, kajti že iz prakse vemo, da je vsaka sprememba boljša, če o njej razpravlja več samoupravljalcev, in je s tem tudi za več delavcev sprejemljiva.

Poudariti moram tudi, da se osnovno delovanje mladih delavcev mora odvijati in realizirati v bazi, v temeljni organizaciji, to je v osnovni organizaciji ZSMS. Tega načela se bomo morali držati in ga realizirati tudi v naši mladinski organizaciji. Kot veste se vse osnovne organizacije ZSMS po TOZD in DS SS združujejo v konferenco osnovnih organizacij ZSMS Tovarne verig Lesce. Vendar namen združevanja ni v tem, da bo potem konferenca nek forum, ki bo vodil delo vseh mladih v TVL in da bodo osnovne organizacije same izvajale sklepe le-teh. Zavedati se moramo, da je osnovna

celica delovanja osnovna organizacija in da se osnovne organizacije združujejo v konferenco osnovnih organizacij zaradi koordinacije skupnih akcij, skupnega delovanja in realizacije skupnih interesov. Ravno zaradi tega tudi pri konferenci osnovnih organizacij obstajajo tudi komisije za različna interesna področja mladih delavcev.

Naj sedaj rezimiram in še enkrat povem, da bodo volilno-programске konference po osnovnih organizacijah v TOZD in DSSS v aprilu. V maju pa so planirane volilno programске konference osnovnih organizacij delovne organizacije. Vse mlade delavce opozarjam, naj pri volitvah volijo take kandidate, ki to zaupanje zaslužijo in za katere so prepričani, da bodo novoizvoljeni mladinski funkcionarji aktivno delovali, in ki bodo znali sprovajati in zastopati politiko naše mladinske organizacije.

Marjan Puhar

Očitno predstavlja nadaljnje tesnejše povezovanje s svetom objektivno nujnost našega razvoja. Ob tem želim poudariti prepričanje, da je pred nami prav gotovo obdobje, v katerem bomo morali vložiti vse svoje sposobnosti in napore v graditev takšne gospodarske strukture, ki bo sposobna enakopravno in konkurenčno poslovati na svetovnem trgu. Gre za eno ključnih nalog prihodnosti in v tej smeri si vse naše republike in pokrajine prizadevajo prispevati svoj delež, da se bomo usposobili za gospodarjenje v pogojih, s katerimi se je potrebno spopadati v okviru mednarodne delitve dela.

Andrej Marinc

Odgovori na vprašanja

Vodji TOZD sidrne verige tov. Janezu Smoletu smo zastavili nekaj vprašanj. Vprašanja in odgovore objavljamo v nadaljevanju:

VPRAŠANJE

Plan proizvodnje TOZD sidrne verige za leto 1978 je gotovo postavljen na osnovi zmogljivosti, s katerimi razpolagamo. Toda pojavljajo se razne nepredvidene težave, ki lahko onemogočijo uspešno izvajanje plana (naročila, material, orodje, pomanjkanje ustreznih kadrov itd.). Ali je plan po vašem mišljenju realno postavljen? Kakšne težave ali zapreke v zvezi z izvajanjem planskih nalog predvidevate, kako jih boste premagovali in kaj vse boste kot vodja TOZD ukrenili, da bo plan v celoti realiziran ali celo presežen?

ODGOVOR

Težko je reči, kdaj je plan realen. Realnost postavljenega plana se danes ocenjuje z različnih izhodišč. V preteklosti pa tudi danes je še precej uveljavljena praksa, da na realnost plana gledamo po kapacitetah, po obsegu naročil in po možnostih oskrbe z materialom. Danes, ko so temeljne organizacije osnovni družbenoekonomski dejavnik, pa je drugače.

Izhodišče vsega planiranja je dohodek. Če hoče opraviti svojo družbenoekonomsko vlogo vsaka temeljna organizacija, mora ustvariti določeno količino dohodka, da lahko zadovolji družbene in osebne potrebe vseh zaposlenih.

Po mojem mnenju je plan realno postavljen takrat, če obstajajo pogoji, da te pogoje zagotovimo, da torej temeljna organizacija doseže potreben dohodek. Med potrebami in možnostmi mora obstajati skladnost. Pri nerealnem planu sta zato dve možnosti: ali so potrebe, ki se pokrivajo iz dohodka, pretirane ali pa so hibe v poslovanju ali razvojnih usmeritvah TOZD take, da ni moč ustvariti potrebnega dohodka.

V naši TOZD naj bi letos dosegli kar 45 % več dohodka kot v letu 1977. Tako visok dohodek je planiran predvsem zaradi družbenih potreb in potreb znotraj delovne organizacije. Taka rast dohodka je nekoliko pretirana. Pretirane pa so seveda tudi zahteve po dohodku.

Dosegli ga bomo le:

- če bodo ugodni tržni pogoji,
- če bo normalna oskrba z materialom,

- če bomo vsi, ki smo udeleženi v proizvodnih procesih (delavci TOZD in skupnih služb), vestno in hitro opravljali delovne naloge, potrebne za normalen potek proizvodnje.

V letošnjem letu bomo morali premagovati predvsem naslednje zapreke:

- kriza v ladjedelništvu, ki bo kot kaže, trajala še več let;

- iztrošen strojni park za proizvodnjo verig nam bo povzročal težave pri doseganju planirane količine in pri potrebnih vedno večji proizvodnji visokoodpornih verig;

- težave, ki izvirajo iz premalo razvite črne metalurgije bo preko oskrbe z materialom čutila tudi naša temeljna organizacija;

- v neposredni proizvodnji manjka in še bo manjkalo delavcev.

Kako bomo te težave premagovali,

Približno za petino manjšo proizvodnjo sidrnih verig, ki jo lahko pričakujemo zaradi ladjedelniške krize, bomo nadomestili z večjo proizvodnjo v žicovleku in večjim obsegom raznih storitev, ki jih TOZD lahko nudi ostalim našim temeljnim organizacijam in zunanjim naročnikom. V žicovleku nam to dobro uspeva. Ostale storitve pa se tudi iz meseca v mesec večajo.

Nekatere stare stroje bo TOZD vzdrževanja obnovilo. V tehničnem sektorju pa pospešeno pripravljajo vsa potrebna predhodna opravila za nabavo novih strojev.

Z vodjem TOZD vzdrževanje smo se tudi dogovorili, da si bomo prizadevali vzdrževati stroje čim boljše, popravila pa opravljati v najkrajšem možnem času.

Težave v oskrbi z materialom se nanašajo na potreben obseg, na pravočasnost in na kakovost. To pa je možno premagovati z dobrim planiranjem oskrbe za daljši rok. Izpopolniti pa moramo tudi strojno opremo, da bodo naše zahteve glede kvalitete materiala lahko manjše.

Pogoji za dobro planiranje pa so: intenzivnejša dela na raziskavi trga, čvrste in trajne povezave z našimi kupci in tudi železarnami. Prvi koraki so že napravljeni s sklepanjem samoupravnih sporazumov s trgovino. Vendar pa je to mnogo premalo. Naše verige so bolj namenjene investicijski kot pa splošni potrošnji. To potrošnjo pa moramo načrtovati skupaj z našimi kupci in potrošniki. Tudi s tega vidika so zato klasični kupoprodajni odnosi popolnoma neustrezni. Preveč splošni samoupravni sporazumi s kupci pa nas tudi ne morejo zadovoljiti.

Večje dohodkovne vezi so potrebne tudi s Slovenskimi železarnami. Za vse te usmeritve se zavzemam že nekaj časa. Sprožil pa bom tudi odločnejše akcije v vseh teh smereh. Mislim, da je to dolžnost vodje TOZD.

Pomanjkanje delavcev! Sprejemanje novih delavcev smo že pospešili. Če potrebnega števila delavcev ne bomo mogli dobiti, bomo to reševali z nadurami. Očitno pa je, da se vse manj ljudi odloča za delo v neposredni proizvodnji, še posebno, če je to delo fizično zahtevno ali je v slabih pogojih. Rešitev je torej v stalnem zmanjševanju fizičnega dela in izboljševanju delovnih pogojev. Novo prezračevanje obrata OTV, ki bo predvidoma izdelano letos, bo delovne pogoje precej izboljšalo. Bolj intenzivno pa bomo uvažali malo mehanizacijo, ki bo zmanjševala fizično delo. To velja tudi za ostale proizvodne obrate. Zato se na intenzivnejše uvajanje male mehanizacije nanaša tudi sklep poslovnega kolegija.

VPRAŠANJE

Verjetno tudi v TOZD sidrne verige računate na modernizacijo in izboljšanje tehnologije pri izdelavi sidrnih in drugih verig. V kateri smeri in pri katerih skupinah proizvodov se bo TOZD sidrne verige razvijal v prihodnjih letih, kakšne investicije, stroji in oprema bi bili potrebni za razvoj?

ODGOVOR

Razvoj TOZD sidrne verige bo začrtan v srednjeročnem načrtu, katerega osnutek bo v kratkem pripravljen. Perspektiva naše temeljne organizacije ni v ekspanziji pač pa v večji usmeritvi proizvodnje visokokvalitetnih verig za rudarstvo, za transportne naprave in v druge posebne verige za bazično industrijo.

Proizvodnja sidrnih verig se ne bo večala, večal pa se bo delež vseh vrst visokokvalitetnih verig.

Res je, v TOZD sidrne verige se je v preteklih letih precej investiralo. Bile pa so to investicije skupnega pomena tudi za ostale temeljne organizacije. V proizvodnji verig pa smo vložili premalo. Tu je strojni park zato postal iztrošen in zastarel. Če upoštevamo razvoj rudniške opreme, vedno večje zahteve pri transportnih napravah in če se primerjamo z najboljšimi evropskimi proizvajalci teh verig, potem je očitno, da smo v razvoju nekoliko zaostali. Naša naloga je, da to v tem srednjeročnem obdobju nadoknadimo.

Zato moramo v srednjeročnem obdobju:

- zamenjati zastarele varilne stroje,

- zamenjati varilni stroj in posodobiti linijo ESAB za proizvodnjo visokokvalitetnih verig,

- nabaviti vsaj en upogibalni stroj s sodobno tehnologijo upogibanja,

- uvesti vsaj najbolj enostavno površinsko zaščito in

- mehanizirati razna ročna dela na pregledu in preizkusu verig.

VPRAŠANJE

Kako ocenjujete dosedanje sodelovanje med TOZD in komercialo (naročila, nabava, cene itd.)? Ali bi bilo potrebno po vašem mišljenju na tem področju kaj izboljšati, menjati, dopolnjevati?

ODGOVOR

Sodelovanje med TOZD in komercialo je dobro. Je tudi boljše kot je bilo v preteklosti. Vsak referent domače prodaje po novem skrbi za prodajo v eni TOZD. Pogosto skupaj z vodstvom komercialnega sektorja in vodij služb obravnavamo prodajno in nabavno problematiko v povezavi s proizvodnjo. Na razpolago je tudi več informacij, zlasti o tržni situaciji. Z vsem tem pa še ni rečeno, da to sodelovanje ne bi moglo biti še boljše.

V teh odnosih me še vedno moti predvsem to, da smo premalo pripravljeni prisluhniti drug drugemu in da probleme obravnavamo enostransko, vsak s svojega ozkega delovnega področja. Mislim, da moramo osebne sposobnosti vseh nas, ki v teh odnosih sodelujemo, še izboljšati.

VPRAŠANJE

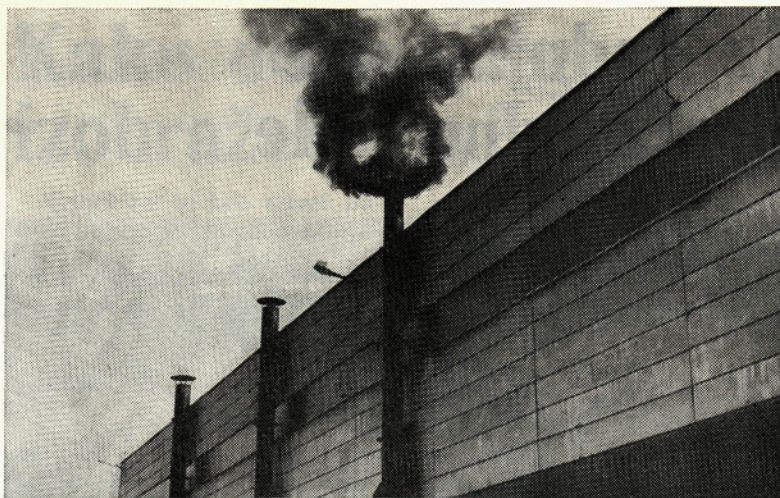
Pred nami so ponovne priprave na referendum za sprejemanje samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih delitve dohodka. Katera so po vašem mnenju najbolj pereča vprašanja, ki jih bo potrebno v novem predlogu sporazuma bolj podrobno in bolj skrbno obdelati, da bo sporazum

Počitniški dom v letu 1978

Vsako leto dvakrat je naš počitniški dom v Crikvenici predmet intenzivnih razprav in obravnav po vsej delovni organizaciji.

Prvič se to zgodi ob koncu februarja, ko potrjujemo zaključni račun in delimo sklad skupne porabe, katerega dovolj intenzivni odjemalec je tudi počitniški dom. Lanskoletna huda kri po zborih na račun doma, ko je bilo zanj potrebno dati sredstva iz regresa, je pomirjena. Izbruhi niso bili več tako žolčni kot prejšnja leta, obljuba je bila pa izpolnjena. Tako letos regres posameznika ne bo prizadet. Negativna razlika, ki nujno nastaja, pa bo pokrita iz sklada skupne porabe.

Kakšno je bilo poslovanje doma v letu 1977? Vsekakor uspešnejše kot v letu 1976. Res je, da se je cena penziona dvignila za 32 din in je v letu 1977 znašala nekaj več kot 199 din, vendar so navedeno visoko ceno bolj občutili svojci in tuji odrasli. Končna izguba poslovanja doma, ki je v sezoni 1966 znašala 30,8 starega milijona din, se je zmanjšala za 1,4 milijona. V domu je letos letovalo skupno 456 oseb, to je 4 več kot lani. Večletne ideje o počitniški izmenjavi sob v domovih ostalih delovnih organizacij Slovenskih železarn, pa bodo po vsej verjetnosti ostale le pobožne želje. Lani je sindikat sicer v zadnjem hipu poskusil nekaj podobnega, a zaradi premajhnega števila in prepoznega roka ni uspel. Dogovor o izmenjavi počitniških sob v domovih delovnih organizacij SŽ torej ostaja ena pomembnejših nalog sindikata.

Se bomo jutri zbudili v dnevu brez sonca, brez ptičjega petja, brez rož? Vsi, tudi naša delovna organizacija si mora bolj prizadevati za varstvo okolja!

sprejemljiv za večino naših ljudi?

ODGOVOR

Menim, da v samem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za delitev čistega dohodka in osebnih dohodkov bistvenih sprememb in dopolnitev ne more biti. Saj je bila sama vsebina sporazuma po usklajitvi pripomb nesporna. Tudi iz vseh analiz o neuspelem referendumu ni razbrati pripomb na samo vsebino sporazuma. Bistveno pri tem je, da je treba delavcem predložiti konkretizacijo celotnega novega sistema za delitev osebnih dohodkov. Zato je treba poleg sporazuma izdelati tudi pravilnike o delitvi OD

za posamezno temeljno organizacijo in delovno skupnost.

Naša naloga na tem področju zdaj je, čimprej izdelati pravilnike.

Ti bodo definirali standarde, način ugotavljanja, način ocenjevanja in vrednotenja kakovosti dela, količine opravljenega dela in gospodarnosti, torej vse, kar je potrebno za nagrajevanje po teh treh elementih. Tu bomo morali poiskati izvirne rešitve. Zaradi velikega števila delovnih nalog pa bo to tudi obsežno delo. Potem bomo sporazum in pravilnike skupaj sprejemali na referendumu.

Janez Smole

dividualno, glede na lanskoletno prijavljanje. Na kratko — principialni pogoji bodo isti kot že vsa leta.

Lahko pa se zgodi, da bo konferenca osnovnih organizacij sindikata razpravljala o izmenjavi sob. Vendar bo ta novost, kakor tudi celotni pogoji, pravočasno uradno objavljena v Informatorju v začetku aprila. Oblikovan je tudi že nov predlog cen za penzijske usluge v počitniškem domu, ki ga bo obravnaval še sindikat in odbor za kadrovske zadeve in skupno porabo. Te cene so za 12 % višje kot v letu 1977. Dnevna oskrba bo tako znašala (v polnem znesku) 200 din v novem in 179 din v starem delu. Za člane kolektiva je predlagana cena 103 din v novem in 92 din v starem delu doma, medtem ko naj bi ožji svojci in upokojenci v letu 1978 plačali počitnice v Crikvenici po 123 din v novem in 110 din v starem delu. Na vse cene je priznan 20 % popust do vključno 25. junija in od 1. septembra dalje.

Tudi uradne cene za leto 1978 bodo še objavljene v Informatorju.

Janko Stušek

Letos bo minilo 25 let, od kar je umrl revolucionar, komunist, predsednik prve slovenske vlade, gospodarstvenik in eden od ustanoviteljev gospodarskega sistema Boris Kidrič.

Da bi se Slovenija ter tudi vsa Jugoslavija na dostojen način spomnila Kidričeve revolucionarne poti, je bil v Ljubljani imenovan odbor za obeležitev te obletnice. Odbor vodi predsednik CK.

Izgradnja nove proizvodne hale

To je gradbišče, kjer bo že letos stala velika proizvodna hala za TOZD orodjarna in TIO

Vsi ste verjetno že opazili, da je naše novo gradbišče, do sedaj tudi največje, ponovno zaživelo. Snežna odeja je po močni odjugi kar naenkrat skopnela in ob toplem soncu trka na vrata prava pomlad. Če bo vreme kolikor toliko stabilno, nam bo prav gotovo mogoče izpolniti zastavljene načrte. Pri tem pa se bo treba na vseh področjih dobro organizirati, predvsem pa pravočasno obdelati zastavljene naloge. Moram namreč povedati, da za vse za- stoje, ki pridejo pri izgradnji, oziroma pridobivanju raznih soglasij in dovoljenj, nosimo največ krivde sami in ne končni izvajalci, kot to po navadi izzzveni. Za vsako gradnjo so potrebni podatki, oziroma obstajajo želje in potrebe s strani investitorja, zato je predvsem njegova dolžnost, da vse razpoložljive podatke pravočasno in v uporabni obliki predloži izdelovalcem načrtov, oziroma izvajalcem.

Trenutno so na gradbišču delavci gradbenega podjetja »Gorenjc«, ki so dobro in pravočasno opravili vsa potrebna dela za pre- stavitev NN (nizkonapetostnega) in VN (visokonapetostnega) omrežja. Obe omrežji je namreč

potrebno umakniti s področja gradbišča, in sicer tako, da se vse skupaj izvede s pomočjo ka- bla. Polaganje kabla pa je od gradbenikov zahtevalo dosti pri- pravljajlnih del, kot so kopanje jarka, polaganje cevi na parkir- nem prostoru in na dveh odse- kih, ki prečkata Šobčevo ulico. Za izvedbo s cevmi smo se odlo- čili zato, da se v primeru poškod- be kabla le-ta lahko ponovno za- menja, ne da bi prekopavali as- falt. To zamenjavo nam omogo- čajo jaški, ki so prav tako nare-jeni v primeri razdalji.

Delavci Elektro Žirovnica so začeli s polaganjem NN kabla, ki povezuje individualne hiše in ga priklopljajo na vgrajene zunanje elektro-omarice. Stanovalci, ki so prizadeti s prestavitvijo tega omrežja, z veliko mero razumeva- nja sodelujejo pri sami izvedbi kabliranja omrežja, saj so brez izjeme dovolili, da se na fasado hiše vgradi primerne elektro- omarice in se jim prekopljejo vr- tovi ter dvorišča.

Vse električne povezave mora- jo biti predhodno narejene in šle potem se lahko izvede prekop na omrežje na eni strani in na transformator na drugi strani.

Istočasno že potekajo dela na no- vem daljnovodu, ki se odcepi pro- ti Šobcu, in katerega moramo rav- no tako umakniti, saj je sedanji odcep ravno na sredini proizvod- ne hale.

Delavci SGP Gorenjc pa so že postavili gradbene profile za bo- dočo halo in začeli z izkopom za točkovne temelje, kjer bodo vzli- dani nosilni stebri bodoče proiz- vodne hale in skladišča. Izkopani material se uporablja za zasutje ob energetskem kolektorju, isto- časno pa se ob Šobčevi ulici na- sipa ploščad za montažo gradbe- nega dvigala. Največ betonerskih del bo ravno v prizidku proizvod- ne hale, oziroma »aneksu« kot ga uradno imenujejo gradbeniki. De- la na točkovnih temeljih, ki so na ostalem območju proizvodne hale in skladišča, pa se lahko izvajajo posamično z gibljivo me- hanizacijo in dovozom betona s pomočjo »hruške«.

Prav tako so že v izgradnji prečni kanali za dovod raznih in- stalacij od energetskega kanala do proizvodne hale. Ti prečni kanali so prav tako pohodni, vendar pa precej ožji od primarnega ener- getskega kanala, ki poteka skozi vso tovarno.

Material, izkopan iz temeljev in prečnih kanalov, nam omogoča nasutje predelov, kjer so pri grad- nji nastale nižine oziroma jarki ob energetskem kanalu. Z zasut- jem obenem pripravljamo prostor, ki ga nujno rabimo za odlagalni prostor jeklene konstrukcije. Pod- jetje TRIMO Trebnje, ki za nas izdeluje kompletno konstrukcijo bodoče hale in zgornjega dela pri- zidka, ima precejšen del konstruk- cije že narejen. Primanjkuje pa mu prostora za ostale dele. Pri- pravljjeni prostor za to začasno odlagališče, kot tudi ves ostali te- ren, mora biti primerno zravnna in utrjen, da bo možna montaža z avtodvigalom, saj si brez tega pripomočka danes več ne moremo zamisliti hitre montaže takega objekta.

Glede na to, da se je sama gradnja ponovno intenzivno za- čela, da so prav za prav v za- ključnem stanju ravno priprav- ljalna dela, kot so dela na presta- vitvi omrežja, pripravi odlagalnih prostorov, dovozne ceste in utrje- nega ter zravnane prostora za gradbeni žerjav, so bile te novice vsekakor bolj primerne za obja- vo, kot v prejšnji številki oblju- ba, da bom opisal oba proizvodna obrata — TOZD orodjarno in TOZD industrijsko opremo. Vse- kakor pa tekoča problematika ne more biti vzrok, da vas v eni od prihodnjih številk ne bi podro- neje seznanil o izgledu obeh pro- izvodnih obratov.

Ivo Vuković

tom. Krediti delovnim organizaci- jam za kratkoročno poslovanje so večji za 15 %, potrošniški krediti pa kar za 53 %. Prav tako so bi- li odobreni za 16 % večji investi- cijski krediti, vendar niso bili iz- koriščeni v celoti. Zaradi težav, ki nastajajo pri izvajanju in- vesticijskih del, se odobreni krediti prenašajo v prihodnje leto. Tako je bilo koriščenih le 2/3 kredit- nih trans.

Še posebno hitro naraščajo de- vizne vloge občanov, saj so ta sredstva kar za 48 % večja od preteklega leta. Pri poslovanju s prebivalstvom se je v letu 1977 nadaljevala akcija zbiranja sred- stev prebivalstva z izplačevanjem osebnih dohodkov in pokojnin na hranilne knjižice in tekoče raču- ne. Kar 60 delovnih organizacij izplačuje osebne dohodke na ta način.

Na eni strani banka sredstva prebivalstva združuje, na drugi jih daje kot potrošniške kredite. Tudi znesek odobrenih posojil se je močno povečal. Od skupno 1082 odobrenih kreditov jih je bilo 486 namenjenih za nakup avto- mobilov, 349 za nakup industrij- skega blaga in 247 za odpravo po- sledic potresa.

Na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva je po- slovna enota Radovljica intenziv- no delala pri zbiranju sredstev na osnovi varčevalnih pogodb in pri odobritvah posojil.

M. K.

Kadrovske vesti

(februar 1978)

NOVOSPREJETI

Komercialni sektor:

Ambrožič Elizabeta

Tehnični sektor:

Bernard Zlatica

TOZD Orodjarna:

Obradovič Ilica

TOZD Vzdrževanje:

Kovačič Marjan, Ovsenik Pavel, Jungič Brane, Zalokar Bojan

TOZD Vijakarna:

Cinkole Tilka, Hrast Jože, Bizjan Anton

TOZD Verigarna:

Strgar Janez, Plemelj Jožef, Hrovat Ivan

TOZD Kovačnica:

Bešič Fikreta, Daljevič Cvetka

TOZD Sidrne verige:

Smolnikar Anton

TOZD Industr. oprema:

Mulej Rajko, Vukotič Nina, Polajnar Miloš

ODSLI

TOZD Orodjarna:

Hočevar Janez

TOZD Vijakarna:

Vilfan Frančiška

TOZD Verigarna:

Garibovič Asim, Vovk Ivana, Cincar Milutin

TOZD Industr. oprema:

Burnič Mirsad

POROKE

Urukalo Ilinka iz TOZD Vijakarna

Kejžar Jože iz TOZD Vzdrževanje

ROJSTVA

Grčar Janezu iz TOZD Vijakarna — sin Peter

Puhar Marjanu iz tehničnega sektorja — sin Primož

NEOPRAVIČENI IZOSTANKI

TOZD Sidrne verige:

Kapič Mujaga in Stjepanovič Drago po 1 dan

TOZD Kovačnica:

Rošič Halid, Mitrovič Velinka, Šabič Ferid

TOZD Verigarna:

Mujezinovič Esad 2 dni, Urošević Čedo, Zlodnjak Slobodan, Ču- furovič Husein in Zemljič Martin po 1 dan

TOZD Vijakarna:

Zagorc Alojz 2 dni, Milosavljevič Stanko 1 dan

TOZD Industr. oprema:

Srdič Dušan 4 dni

NESREČE PRI DELU

V januarju smo imeli sedem nesreč, dve manj kot leta 1977.

Poškodovali so se:

TOZD Kovačnica:

Majstorovič Stane, Macuh Ana

TOZD Verigarna:

Peternel Marija, Pertrač Tilka, Mihajlovič Milivoj

TOZD Sidrne verige:

Novak Franc

TOZD Vzdrževanje:

Larisi Janko

V februarju so se ponesrečili štirje delavci:

TOZD Industr. oprema:

Pašič Anton

TOZD Kovačnica:

Mujezinovič Šemso

TOZD Verigarna:

Frčej Mihaela

Tehnični sektor:

Lotrič Franc

V tem mesecu je bilo osem nesreč manj kot v lanskem febru- arju.

Ambulanta prve pomoči je v januarju pomagala 197 delavcem, v februarju pa 234.

Iz kadrovskega oddelka

ZAHVALA

Družina Jezdimirovič se ob tragični smrti sina in brata Jezdimi- mirovič Slobodana v globoki žalosti iskreno zahvaljuje delovnemu kolektivu Veriga Lesce za vso izkazano pomoč, darovan venec in cvetje ter za vsesplošen trud in pozornost, izkazano žalujoči dru- žini.

mama Marija, sestra Rada, brata Dragorad in Stojša

Zbor Ljubljanske banke

Ob koncu februarja smo dele- gati v Temeljni banki Gorenjske potrjevali zaključni račun banke za preteklo leto. Razprava in sklepanje o zaključnem računu je bila najprej po vseh poslovnih enotah, to je v Radovljici, Jese- nicah, Trzinu, Škofji Loki in Kra- nju, nato pa je o predlogu za- ključnega računa in o pripombah, danih na konferencah poslovnih enot, sklepal še zbor Temeljne banke v Kranju.

Skupni prihodki Ljubljanske banke, poslovne enote Radovljica, so za 27 % večji kot v l. 1976

in za 5 % presegajo plan. Raz- hodki so od l. 1976 večji za 20 % in manjši od planiranih. Iz tega sledi, da je skupni dohodek pre- cej porastel, saj je kar 42 % več- ji od dohodka v preteklem letu. Dohodek se razporedi med člane banke, in sicer v rezervni sklad, sklad osnovnih sredstev in sklad skupne porabe, izplačan pa bo članom banke na osnovi njihovih vloženi sredstev in porabe teh sredstev.

Po posameznih področjih poslo- vanja banke je viden različen po- rast v primerjavi s preteklim le-

ALI VESTE?

— da je lani v Jugoslaviji bilo okoli 16,5 milijona turistov (tu- jih in domačih), devizni iztržek od turizma pa je znašal 787 milijo- nov dolarjev.

— da je nedavno iz Dortmunda proti Garmišpartenkirhnu odpe- ljal nenavadni vlak, imenovan »Skot expres« (kvartaški vlak), v kate- rem se je zbralo nad 300 igralcev iger s kartami, ki ji pravijo SKAT. To je bila obenem priprava — trening za letošnje svetovno prvenstvo v tej igri, ki bo v Los Vegasu. Čemu vse ne služijo že- leznice!

— da je bilo v januarju letos v vseh devetih državah evropske gospodarske skupnosti okoli 6 milijonov 600 nezaposlenih ali približno 250.000več kot januarja lani.

— da je bil doslej največji človek na svetu R. Wadbow iz Ame- rike, visok 272 cm. R. Hughes, ravno tako Američan, pa je bil do- slej najtežji človek na svetu in je imel 485 kg. Umrl je že v 32 letu starosti zaradi zamaščenosti srca.

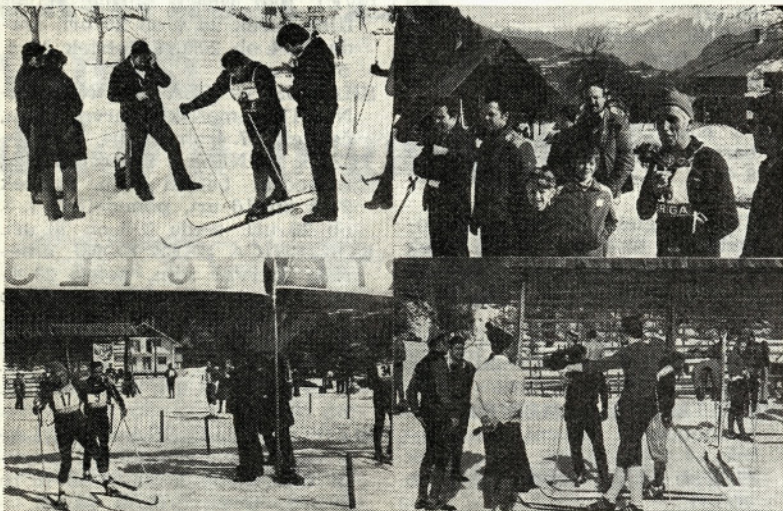
Sneg, dež in smučanje

Prvenstvo Verige v veleslalomu je bilo letos 25. februarja na Zatrniku. Z udeležbo na tem tekmovanju smo lahko bolj zadovoljni kot z udeležbo na občinskem sindikalnem prvenstvu. Na tekmovanje smo povabili tudi 28 smučarjev iz Loža. Za start se je z Ložani vred prijavilo tako kar 148 tekmovalcev in tekmovalk. Tekmovanja, ki je bilo v slabem deževnem vremenu in megli, se je udeležilo 108 smučarjev in smučark.

Proga za veleslalom je bila letos nekoliko zahtevnejša kot

Ženske v Verigi nikakor ne moremo navdušiti za smučanje. Namesto zmeraj več, jih iz leta v leto nastopi manj. Letos jih je bilo le pet. Med njimi ni bilo večletne stalne zmagovalke Silve Pisek. Zmagala je Cufar Marija (0,59,5), ki je letos nastopila prvič, pred Hikel Vido (1,03,2) in Djordjevič Greto (1,06,5).

Med moškimi od 35 do 45 let je s časom 0,42,2, kar je drugi najboljši absolutni čas, zmagal Ivo Vukovič. Drugo mesto je zasedel Tone Košir (0,44,0), tretji pa je bil Pavel Noč (0,45,0).

Prvenstvo Slovenskih železarn v smučarskih tekih v Gorjah

prejšnja leta. Bila je tudi precej hitra, vendar dobro pripravljena. Speljana je bila s Hutunjskega vrha in je imela 25 vrtic. Tik pred tekmo pa jo je bilo treba še utrditi s snežnim cementom, da je kljub dežju, in sicer težkemu in mehkeemu snegu kar v redu zdržala 108 tekmovalcev.

Na tekmovanju kot doslej na vseh prvenstvih Verige ni manjkalo tudi tovariš Pušnik s klobasami in pivom. Slabo vreme pa je preprečilo tudi zabavni del prvenstva. Velika avtomobilska zračnica, ki je bila pripravljena za posebno tekmovanje, je prišla prav le tekmovalcu iz vzdrževanja, ki se je z njo hotel le ohladiti, kar pa mu je verjetno tudi uspelo. Večina udeležencev pa je kmalu po razglasitvi rezultatov in podelitvi priznanj najboljšim kmalu zapustila Zatrnik.

Pa pogledjmo še, kako je tekma potekala. Tekmovanje je bilo organizirano v istih starostnih kategorijah kot na prvenstvu Slovenskih železarn, kajti to tekmovanje je veljalo tudi kot izbirno za prvenstvo SZ, kjer je udeležba omejena.

Med moškimi nad 45 let je ob odsotnosti Vidica letos zmagal Vili Felician (0,55,6) pred Jakopičem in Nežmahom (oba 0,56,0).

V kategoriji od 25 do 35 let je premočno in z absolutno najboljšim časom 0,39,8 zmagal Vito Smit. Le malenkostna pa je bila razlika med drugim in tretjim: Ambrožič 0,43,0 je bil drugi, Mihelič (Lož) pa z 0,43,2 tretji.

Med mlajšimi, moškimi do 25 let, ki so startali zadnji in tako imeli najslabše pogoje, je bil letos najboljši Slavko Resman (0,43,9). Sledila pa sta Kajdiž Zdravko (0,44,5) in Kolman Pavel (0,45,8), ki takrat ni imel najboljšega dne.

Ker so bili rezultati posameznikov že objavljeni na oglasnih deskah, pogledjmo samo še ekipni vrstni red, kjer se upoštevajo časi treh najboljših tekmovalcev iz posamezne OOS.

1. Skupne službe 2.05,0 (Smit, Vukovič, Ambrožič),
2. orodjarna 2.14,3 (Mulej, Volk, Praprotnik),
3. TIO 2.16,7 (Ješe, Resman, Knaflič),
4. vzdrževanje 2.17,1 (Kajdiž, Globevnik, Erjavec),
5. sidrne verige 2.38,0 (Primožič, Kodras, Zupan),
6. verigarna 2.43,0 (Pfajfar, Felician, Šlibar),
7. kovačnica 3.34,4 (Mandeljc, Rebol, Osenčič).

Vijakarna ni imela ekipe.

Pa še to. Ob delitvi sklada skupne porabe je bilo precej govora tudi o denarju, namenjenemu za šport. Povejmo, da smo v letu 1977 porabili za športno rekreacijo 90.424,90 din. To je in ni veliko. Precej je delovnih organizacij, ki v te namene trošijo več, veliko jih je pa, ki za to dejavnost namenijo manj denarja. Važno je, da z denarjem nismo razmetavali, čeprav so nekateri trdili nasprotno. Potrošili smo toliko, kot smo v začetku leta planirali. V ilustracijo povejmo, da so za občinsko sindikalno prvenstvo večina OZD svojim tekmovalcem dala dnevno karto, mi pa samo točkovno v vrednosti 30 din. Smo pa organizirali dva treninga na Zatrniku (popoldne), ki se jih je lahko udeležil vsak prijavljenec. Smučarje bo verjetno tudi zanimalo, da nas je občinsko sindikalno prvenstvo stalo 7.110,00 din, prvenstvo Verige pa 7.314,00 din. Za letošnje leto je komisija za šport predvidela, da bomo za šport in rekreacijo porabili 145.000,00 din. Ob delitvi sklada skupne porabe je bilo v te namene odobrenih le 85.000,00 dinarjev. Temu znesku primerna bo letos tudi dejavnost komisije za šport in rekreacijo.

Franci Vovk

ZAHVALE

Ob boleči izgubi moje drage mame Stroj Terezije se najlepše zahvaljujem sodelavcem TOZD Verigarna za podarjen venec in izrečena sožalja.

Viktor Stroj

Ob boleči izgubi drage mame ANE KLEMENČIČ se najlepše zahvaljujem sodelavcem TOZD Verigarna za denarno pomoč in izrečeno sožalje.

Anica Bizjak

Ob težki izgubi moje drage mame se najlepše zahvaljujem OOS TOZD Vijakarna za venec, najožjim sodelavcem za denarno pomoč in vse izraze sožalja ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Tončka Potočnik

Ob boleči izgubi moje mame se iskreno zahvaljujem sodelavcem TOZD Kovačnice za denar, za venec, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Anton Bernik z družino

Ob smrti dragega moža in očeta SIMONA PRETNARJA se zahvaljujem vsem nekdanjim sodelavcem iz TOZD Vzdrževanje za venec, izrečeno sožalje in vi zadnji poti.

žena Marija in sin Stojan

Ob boleči izgubi očeta se zahvaljujem OOS TOZD Vijakarna za venec, izraze sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez Podobnik z družino

Ob smrti očeta JOŽEFA KNAFLJA se najlepše zahvaljujem sodelavcem TOZD Vzdrževanja za venec, izražena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Mirko Knafelj

Ob boleči izgubi najinega očeta JAKA ROZMARIČA se najlepše zahvaljujem sodelavcem glavnega skladišča in nabave ter sodelavcem TOZD Vijakarne za podarjene vence, izrečena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Janez in Francka Rozmarič

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujem TOZD VIJAKARNA za pozornost, ki sem jo bila deležna ob moji poroki.

Hvala vsem, ki ste mi izrazili osebne čestitke in mi poklonili lepo in praktično darilo.

Ilinka Laharnar

Kako do boljšega izobraževanja?

Najbrž ne bi bilo odveč naštetih, katere so glavne pomanjkljivosti našega dosedanjega izobraževalnega sistema in kakšne so njihove posledice. Naše šole (srednje, višje in visoke) se med seboj ločijo po načinu in trajanju izobraževanja, po prehodnosti iz ene stopnje na drugo ali celo iz ene vrste šole na drugo vrsto šole, vse to pa vpliva na cenjenost ali celo elitnost posameznih šol v primerjavi z drugimi.

V dosedanjem šolskem sistemu ima veliko mladih omejene možnosti za izobraževanje v skladu z njihovimi sposobnostmi, nagnjenji in interesi. S tem ko se mladi odločijo za izobraževanje na eni vrsti srednje šole (predvsem to velja za poklicne), so njihove možnosti nadaljnjega usposabljanja velikokrat zapečateni ali vsaj povezane z velikimi ovirami (slab sistem izobraževanja ob delu). Prav tako smo šele pri začetnih korakih, kar se tiče povezovanja šolstva z združenim delom, ki največkrat delujeta kot dve odtujeni področji družbenega delovanja.

Kako nujna je preobrazba današnjega šolstva, nam zelo ilustrativno govorijo naslednji podatki: manj kot polovico vse mladine s šolanjem usposobimo za določene poklice, niti petina od vsake mlade generacije ni usposobljena za delo v proizvodnji, osip na srednjih šolah znaša od 20 do 35 %, na višjih šolah do dveh tretjin in na visokih do treh četrtin.

In kako to šolstvo preobraziti? Kaj sploh pomeni usmerjeno izobraževanje? Pomeni vse oblike izobraževanja in usposabljanja za poklice, ki temeljijo na kadrovanju in usposabljanju ljudi za delo in ob delu. Pomeni usmerjanje mladih na ustrezna, strokovna področja, zagotavljanje pogojev za učenje, spremljanje in preverjanje uspešnosti in koristnosti izobraževanja v praktičnem delu.

Seveda tega kadrovanja in usmerjanja mladih v izobraževanju za posamezne poklice ni mogoče izvajati na trhli osnovi predvidevanj, kakšne kadre naša družba in združeno delo potrebuje, marveč morajo delovne organizacije izdelati konkretne kadrovske plane in načrte usposabljanja svojih delavcev.

IZREKI — DOMISLICE

- Mnogi ljudje se obnašajo tako napihnjeno, kakor da so državna himna.
- Če bi ljudje govorili samo o stvareh, o katerih kaj vedo, bi na svetu zavladal strašen molk.
- Laskanje se da kupiti. Nevoščljivost si je treba prislužiti.
- Kakšen je tvoj hobi, Jože, ga vpraša sodelavec. Zbiram značke in kritiziram skupne službe.
- Zelo varčen Škot je na predvečer poroke izvlekel iz žepa tablico čokolade, odlomil kosček in ga dal bodoči ženi: »Pojej tole«, je dejal, »drugo bova pa prihranila za otroke!«
- Najbolj učeni ljudje niso tudi najpametnejši.
- Pametni dobi več koristi od sovražnika, kot neumni od prijatelja.
- Ko je neki Perzijec vprašal Lisandra, katero državno obliko najbolj odobrava, je on odgovoril: »Tisto, v kateri se poštenim in malopridnim sodi po zaslugah.«
- Kjer je veliko znanja, je tudi veliko bolečin, kdor zbira znanje, zbira tudi trud in muko.
- Upati je treba neprestano, pri tem pa ni treba samega sebe preveč varati.

Prav tu, v delovnih organizacijah, mladi delavci lahko veliko pripomorejo, da bo usmerjeno izobraževanje stopilo na trdne noge — ne le v korist šolajoče mladine, ampak tudi v našo korist, kajti v ta sistem usmerjenega izobraževanja bo zajeto tudi izobraževanje ob delu.

Mladi delavci se moramo torej temeljito seznaniti z novimi temelji vzgoje in izobraževanja (za konkretno delo, poklic). Pospeševati morajo samoupravno načrtovanje kadrovskih potreb v svojih delovnih sredinah. Počitniško prakso in proizvodno delo (dijakov in tako imenovanih »vajencev«) je prav tako treba temeljito planirati in pripraviti, da ne bi bila sama sebi namen ali celo sredstvo izkoriščanja poceni delovne sile. Potrebno je proučiti samoupravne akte v delovnih organizacijah, ki urejajo izobraževanje ob delu, jih razčistiti v smislu kadrovskih potreb, kriterijev in možnosti posameznikov v delovni organizaciji, da se v svoji stroki izpopolnjujejo. Bolj kot doslej velja izkoristiti tudi Titov sklad štipendiranja, ki je v prvi vrsti namenjen prav usposabljanju in izobraževanju mladih delavcev. Seveda vseh teh izobraževalnih smotrov ni mogoče doseči brez tesnejše povezave združenega dela s šolami in ne da bi odpravili njuno dvotirnost.

Za takšno dejavno vlogo in naloge, kakršne si mladinska organizacija zastavlja, pa moramo biti mladi delavci seveda tudi dobro idejnopolično podkovani in izobraženi.

Marjan Puhar

ZAHVALI

Najlepše se zahvaljujem sindikatu TOZD Sidrne verige za lepo darilo, ki sem ga dobila ob moji upokojitvi. Tudi za novoletno darilo iskrena hvala. Še posebej prisrčna hvala za čestitke in denarno pomoč k dnevu žena. Sodelavcem Sidrnih verig želim mnogo delovnih uspehov ter osebne sreče.

Anica Kranjc

Sodelavcem in sindikalni organizaciji iz TOZD VERIGARNA se najlepše zahvaljujem za dragoceno darilo ob moji upokojitvi. Celotnemu kolektivu pa želim čim več delovnih uspehov.

Antonija Tancek

Nasvet zdravnika

Na vprašanje glede dodeljevanja mleka delavcem, ki so zaposleni na zdravju škodljivih delih, odgovarjam z naslednjim strokovnim mnenjem:

Sveže kravje mleko je lahko prebavljiva hrana, ki vsebuje sledeče za telo važne sestavine: beljakovine 35 g/l, maščobe 37 g/l in mlečni sladkor 49 g/l, kar znaša skupno 660 kalorij/liter.

Mleko je kot dodatna prehrana delavcev zelo koristno. Vendar ima zaradi velike vsebine maščob slabo stran, da resorbira, tj. v sebi veže topila maščob, to pa so tudi vsa topila, ki se uporabljajo v industriji. Ker se v delovnih prostorih, v katerih se topila uporabljajo, le-ta nahajajo vedno v minimalnih količinah tudi v ozračju, obstaja resnična možnost, da se v mleku, ki bi bilo tam izpostavljeno, tudi resorbirajo. Zato mleko ne sme biti v obratih.

Ce podjetje daje delavcem kot dodatno prehrano ali priboljšek mleko, se to deli lahko samo sveže kuhano v tovarniškem obratu družbene prehrane.

Polnomastno mleko in polnomastni mlečni izdelki so namenjeni predvsem delavcem, ki nimajo opravka z industrijskimi strupi, zlasti ne s topili, a imajo sicer težka ali naporna dela ter mladoletnikom.

Delavcem, ki imajo opravka in ki delajo v obratih, kjer so v ozračju hlapi topil (laki, polisterol, araldit) pa pripada mleko le kot posneto ali v obliki mlečnih izdelkov iz posnetega mleka, kot npr. nemastni siri, skuta, lptaverski sir, kolači, s skutinim nadevom ipd. Priporočljivi so tudi nemastni mesni izdelki. Sveže sadje in sadni sokovi so tudi odlična dodatna prehrana, vendar nimajo potrebnih beljakovin.

Da pa je mleko zaščitna prehrana pri delu z industrijskimi strupi, med njimi tudi s topili, je zmotno mnenje.

Zdravnik dispanzerja za medicino dela

NAGRADNA KRIŽANKA

	glas, samoglasnik	vrsta solate	Emil Adamič	nikalnica	otok na Jadransko	glavno mesto
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98
99	100	101	102	103	104	105
106	107	108	109	110	111	112
113	114	115	116	117	118	119
120	121	122	123	124	125	126
127	128	129	130	131	132	133
134	135	136	137	138	139	140
141	142	143	144	145	146	147
148	149	150	151	152	153	154
155	156	157	158	159	160	161
162	163	164	165	166	167	168
169	170	171	172	173	174	175
176	177	178	179	180	181	182
183	184	185	186	187	188	189
190	191	192	193	194	195	196
197	198	199	200	201	202	203
204	205	206	207	208	209	210
211	212	213	214	215	216	217
218	219	220	221	222	223	224
225	226	227	228	229	230	231
232	233	234	235	236	237	238
239	240	241	242	243	244	245
246	247	248	249	250	251	252
253	254	255	256	257	258	259
260	261	262	263	264	265	266
267	268	269	270	271	272	273
274	275	276	277	278	279	280
281	282	283	284	285	286	287
288	289	290	291	292	293	294
295	296	297	298	299	300	301
302	303	304	305	306	307	308
309	310	311	312	313	314	315
316	317	318	319	320	321	322
323	324	325	326	327	328	329
330	331	332	333	334	335	336
337	338	339	340	341	342	343
344	345	346	347	348	349	350
351	352	353	354	355	356	357
358	359	360	361	362	363	364
365	366	367	368	369	370	371
372	373	374	375	376	377	378
379	380	381	382	383	384	385
386	387	388	389	390	391	392
393	394	395	396	397	398	399
400	401	402	403	404	405	406
407	408	409	410	411	412	413
414	415	416	417	418	419	420
421	422	423	424	425	426	427
428	429	430	431	432	433	434
435	436	437	438	439	440	441
442	443	444	445	446	447	448
449	450	451	452	453	454	455
456	457	458	459	460	461	462
463	464	465	466	467	468	469
470	471	472	473	474	475	476
477	478	479	480	481	482	483
484	485	486	487	488	489	490
491	492	493	494	495	496	497
498	499	500	501	502	503	504
505	506	507	508	509	510	511
512	513	514	515	516	517	518
519	520	521	522	523	524	525
526	527	528	529	530	531	532
533	534	535	536	537	538	539
540	541	542	543	544	545	546
547	548	549	550	551	552	553
554	555	556	557	558	559	560
561	562	563	564	565	566	567
568	569	570	571	572	573	574
575	576	577	578	579	580	581
582	583	584	585	586	587	588
589	590	591	592	593	594	595
596	597	598	599	600	601	602
603	604	605	606	607	608	609
610	611	612	613	614	615	616
617	618	619	620	621	622	623
624	625	626	627	628	629	630
631	632	633	634	635	636	637
638	639	640	641	642	643	644
645	646	647	648	649	650	651
652	653	654	655	656	657	658
659	660	661	662	663	664	665
666	667	668	669	670	671	672
673	674	675	676	677	678	679
680	681	682	683	684	685	686
687	688	689	690	691	692	693
694	695	696	697	698	699	700
701	702	703	704	705	706	707
708	709	710	711	712	713	714
715	716	717	718	719	720	721
722	723	724	725	726	727	728
729	730	731	732	733	734	735
736	737	738	739	740	741	742
743	744	745	746	747	748	749
750	751	752	753	754	755	756
757	758	759	760	761	762	763
764	765	766	767	768	769	770
771	772	773	774	775	776	777
778	779	780	781	782	783	784
785	786	787	788	789	790	791
792	793	794	795	796	797	798
799	800	801	802	803	804	805
806	807	808	809	810	811	812
813	814	815	816	817	818	819
820	821	822	823	824	825	826
827	828	829	830	831	832	833
834	835	836	837	838	839	840
841	842	843	844	845	846	847
848	849	850	851	852	853	854
855	856	857	858	859	860	861
862	863	864	865	866	867	868
869	870	871	872	873	874	875
876	877	878	879	880	881	882
883	884	885	886	887	888	889
890	891	892	893	894	895	896
897	898	899	900	901	902	903
904	905	906	907	908	909	910
911	912	913	914	915	916	917
918	919	920	921	922	923	924
925	926	927	928	929	930	931
932	933	934	935	936	937	938
939	940	941	942	943	944	945
946	947	948	949	950	951	952
953	954	955	956	957	958	959
960	961	962	963	964	965	966
967	968	969	970	971	972	973
974	975	976	977	978	979	980
981	982	983	984	985	986	987
988	989	990	991	992	993	994
995	996	997	998	999	1000	1001
1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008
1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015
1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022
1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029
1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036
1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043
1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050
1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057
1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064
1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071
1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078
1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085
1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092
1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099
1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106
1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113
1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120
1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127
1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134
1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141
1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148
1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155
1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162
1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169
1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176
1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183
1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190
1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197
1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204
1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211
1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218
1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225
1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232
1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239
1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246
1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253
1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260
1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267
1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274
1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281
1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288
1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295
1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302
1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309
1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316
1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323
1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330
1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337
1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344
1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351
1352	1353					